

Uden for Erklæringen var der ikke stillet Ændringsforslag.

De stillede Ændringsforslag og Lovforslaget i dets Helhed sattes under Forhandling.

Ordføreren (Svend Høgsbro): Vi ere i den senere Tid blevne saa vante til at tage de Forslag, der komme til os fra Landstinget, saa temmelig uforandrede, maaske endogsaa til Dels ubesete. Det kunde derfor synes noget underligt, noget revolutionært, i Strid med den Praksis, vi ere komne ind i, og som de fleste af os vel glæde os over, naar nu Udvalgets overvejende Flertal tillader sig at indstille, at vi tage bestemt og afgjort Afstand fra det Forslag, her foreligger for os som vedtaget af Landstinget. Og dog tillade vi os at gøre det, og vi tillade os at tro, at det høje Ting med forholdsvis lige saa stort Flertal, som der har vist sig inden for Udvalget, vil slutte sig til os. Sagen er jo nemlig denne, at de Forslag, med Hensyn til hvilke den Praksis, jeg omtalte før, har udviklet sig, have klart og utvetydigt baaret Præg af det ny System, som heldigvis ogsaa har sat sine Spor i det andet Tings Maade at behandle Forslagene paa, et Forsonlighedens Præg, et tydeligt Ønske om at komme de Krav i Møde, der rejses fra dette Tings Side og af den her fra udgaaede Regering. Det er deraf, at de andre og de fleste af de Forslag, vi i disse Dage faa ned fra Landstinget, bære Præg, og derfor er det ikke saa underligt, at de modtages paa den Maade, som de blive, hernede.

Men det Forslag, her foreligger, bærer langt fra det Præg, det minder langt snarere om den Kamptid, da det syntes at være et vigtigt Formaal for Landstinget at tage Afstand fra de Ønsker, der næredes her nede. Jeg hverken siger eller mener, at det har været Formaalet her, men kun, at Resultatet minder om den Tid. Det Forslag, vi den 29. Januar dette Aar sendte op til Landstinget herfra, vedtaget enstemmig med 82 Stemmer, gik jo ud paa at raade Bød paa de Brøst, der her er Tale om, ved at fastslaa en Form for Ægteskabs-Indgaaelse, der gav Staten sit og Kirken sit paa den Maade, at Statens Anerkendelse af et Ægteskabs Gyldighed knyttedes til borgerlige Former, for at man derigennem kunde opnaa den Frihed med Hensyn til den kirkelige Vielse, saavel for Borgerne som for Præsterne,

som man ganske sikkert fra alle Sider ønskede. Af dette Forslag findes der ikke Spor i det, vi have faaet tilbage fra Landstinget. Landstinget har ganske og aldeles lagt vort Forslag til Side og det mærkeligt nok ikke blot den Del deraf, som behandles, om end paa en helt anden Maade og fra helt andre Synspunkter, i det af Landstinget vedtagne Forslag, nemlig selve Formen for Ægteskabs Indgaaelse, men ogsaa den dog ikke ganske uvæsentlige Del af vort Forslag, som vedrørte Ægteskabsbetingelserne. Ganske vist, det var paa langt nær ikke det vigtigste Afsnit af Lovforslaget, fordi det i det store og hele kun var en Samling af de allerede gældende Bestemmelser, men der knyttede sig dog fra vor Side en tydelig udtalt Sympati til denne Samling af vor paa saa mange Steder spredte gældende Ret, og der fandtes ny Ting deri, som vi satte Pris paa. Der er da heller ikke fra Landstingets Side, det, jeg har set, egentligt fremført nogen som helst Begrundelse af, hvorfor man ganske og aldeles har ladet dette Afsnit af Lovforslaget falde. Og det, man saa har sendt os tilbage, som skulde raade Bød paa Kravet om at komme bort fra den nuværende Tvang til kirkelig Vielse, det er i sit Grundlag, og saa meget mere i alle sine Enkeltheder, noget ganske nyt — ja, om Forladelse, naar det endda var nyt, nej, jeg vilde have sagt noget ganske *andet* end det, vi have sendt op til Landstinget. Det er nemlig ikke noget nyt heller ikke for dette Ting, thi det er jo i sit Væsen det samme, som allerede har foreligget os ved 2den Behandling her i Tinget efter Forslag af de ærede Medlemmer for Randers (Rasmusen) og Vinderup (Svendsen), og som da blev stemt ned her i Tinget med 73 Stemmer mod 8 den 9. Januar d. A. Til Trods for dette overvældende Flertal, til Trods for den stærke Meningstilkendegivelse, som derved kom fra dette Ting, har man dog ment at kunne sende os dette Forslag tilbage igen til Overvejelse om igen. Jeg tror ikke, at Folketinget er stemt for at indlade sig paa et saadant Tilbagetog, som vi altsaa her ere indbudte til at foretage. Jeg tror, at vi endnu staa ved baade, hvad vi gjorde den 9. Januar, da vi stemte det her foreliggende Forslag ned, og den 29. Januar, da vi enstemmig vedtog vort eget Forslag. Det er i alt Fald det, Udvalgets Flertal er gaaet ud fra, og derfor er det, vi med 12 Stemmer af de 14 Medlemmer, der ere tilbage i Udvalget — et af vore Medlem-